

TR TÝDENÍK ROZHLAS

V TOMTO ČÍSLE
LUDVÍK VACULÍK
rozhlasová stopa
spisovatele

www.radioteka.cz

PETR VACEK Když řeknu ne, mám pocit viny

č. 26 / 2015 ■ 30 Kč (předpl. 27 Kč)

■ STRANA 8

Putování časem
za mistrem
Janem Husem

■ STRANA 9

Soudce z milosti:
dávny příběh
v nových kulisách

■ STRANA 16

Opera v zahradě
aneb Zázrak
v Nových Hradech

 Český rozhlas

Když řeknu ne, mám pocit viny

Herec, moderátor, ekolog, otec, zpěvák. Všechny role zvládá Petr Vacek na výbornou a rád si o nich povídá. Když jsme se sešli v Divadle na Jezerce, trochu chraptlě, ale výmluvnost mu nechyběla. I díky ní moderuje Klub Rádía Junior a pořad Dvanáct ve dvanáct na vlnách Českého rozhlasu.

Foto: Martin Pešáček

„V pubertě jsem začal cítit se všemi outsidersy, ať to byli staří lidé, zraněná zvířata, nebo mentálně postižení. Jako lidi jsme to někam dotáhli jedině díky solidaritě. Je dokázané, že společnost je na tom i ekonomicky lépe tam, kde se dodržují morální zásady a lidé si pomáhají.“

Na Nový rok jste oslavil padesátku. Jsou pro vás kulatiny životním předělem?

Samozřejmě že číslo má na člověka vliv. Je mi prostě padesát, budu teď mít třeba mezi lidmi vážnost. Možná se pokusím tvářit, jako že už jsem konečně dospělý.

Pamatují si vás jako třináctiletého mladíka, s kolegy z amatérského divadla Paleta jste hrál v inscenaci Odjezd vyvolených o šoa. V roce 1990 jste nastoupil do souboru Mišpacha, kde jste více než deset let zpíval chasidské a židovské lidové písně. Letos jste se stal průvodcem dokumentárním cyklem České televize Hádanky domů života o židovských hřbitvech v ČR. Toto téma vás evidentně přitahuje.

To je pravda. Za komunistů bylo židovství zakázané, tajemné, krásná písnička, prapodivné melodie. Později jsem zjistil, že kromě mystiky je v tom strašně moc práce a povinností, ale hlavně moudros-

ti. A také bolesti. Při rozhovorech pro Hádanky domů života jsme se potkávali s pamětníky, co přežili holocaust. Vypravují vám o tom bez jakýchkoliv emocí. Dozvídáte se, co se v této zemi celkem nedávno dělo, čeho jsou lidé schopni. Nevíte, jestli se máte dát na alkohol, nebo úplně vzdát jakoukoli naději v lidstvo. Nedokážu si představit, jak tu nespravedlnost napravit nebo odčinit.

Máte v rodině židovské předky?

Mezi příbuznými jsem trochu hledal, oficiálně tam nikdo nebyl. Část rodiny možná přišla z německého pohraničí, jmenovali se Kretschmerovi, což bylo časté židovské příjmení. Spekulovalo se také o tom, jak to bylo s rodiči mého tatínka. Babička byla na rozdíl od dědečka, pracujícího v Praze, asi o dvacet let mladší a pracovala ve Zruči nad Sázavou. Tradovalo se, že chodila na výpomoc do židovské domácnosti. Jestli tam někdy k něčemu došlo...

Byl by váš tatínek levoboček?

Těžko říct. Tatínkův strýc pracoval za války na magistrátě, tam se musel dokládat původ do tří generací. Poněvadž nacisté uznávali šlechtické tituly, přišel tomu strýčkovi dopis z matky ze Zruče nadepsaný: Pan Josef Svoboda, rytíř z Löwenthalu. Rodiče jakožto přesvědčení komunisté doma nemluvili ani o křesťanské, ani o židovské víře.

Oba byli lékaři, bratr Jan je také doktor. Po medicíně jste netoužil?

Vždycky jsem chtěl být lékařem. Až na Gymnáziu Botičská, kde bylo rozšířené vyučování biologie a chemie, jsem se rozhodl – nevím, co se stalo – pro herectví.

Studoval jste jej čtyři roky na DAMU, posléze jste šel do Hradce Králové, kde jste vydržel jeden rok v angažmá.

Ani ne, půlku sezony. Měl jsem za sebou léta v Paletě a nějakou představu o divadle. V Hradci to

podle mne nemělo hlavu, patu ani názor. Když jsem dostal roli ve hře Masér v dámské lázni, dal jsem výpověď.

V roce 1989 vás režisér a princípal Studia Ypsilon Jan Schmid přizval ke spolupráci. Vybavíte si ještě svou první divadelní roli?

V Kafkově Americe jsem dostal strašně moc drobných rolí. Říkal jsem jim „vrchní vrátný“. V Ypsilonce byli šikovní herci jako Lábus, Kretschmerová, Dejdar, Schmitzer, k tomu Schmidovo zpochybňování věcí, spousta muziky od Marka Ebena, Mirka Koříňka, Jendy Jiráně...

Posléze jste hrál v Ypsilonce Odpovědníka v Praze stověžatě, profesora Higginse v Pygmalionu... Jakou divadelní roli máte nejraději?

Hraji moc rád kottavého Vaška v Prodané nevěstě. Také Clauda Villebraquina v Hlavě Medúzy. Obě představení jsou na repertoáru již

Foto Ivan Klauter

Potrhle fóry a improvizace, to je role Capitana v commedii dell'arte Tři v tom v pražském Divadle na Jezerce, kde Petr Vacek působí od roku 2012

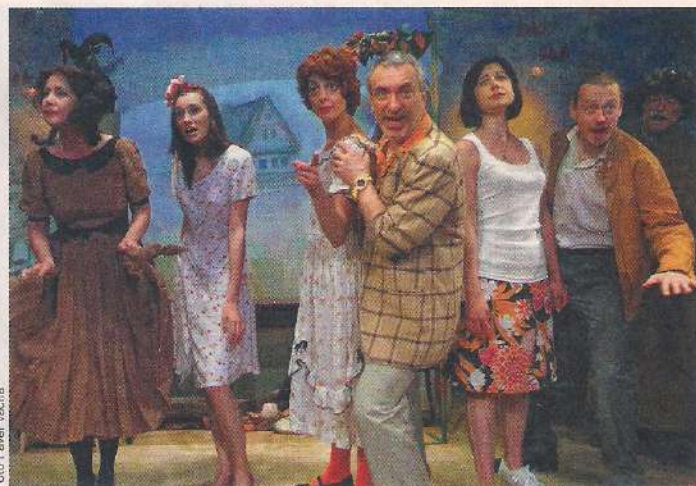

Foto Pavel Vácha

V Muži na větví, inscenaci Studia Ypsilon, hraje Petr Vacek společně se svou ženou Jiřinou (na snímku po Petrově pravé ruce)

osmnáct let. Vaška jsem pojal psychologicky, takový venkovský kníže Myškin. Má dysfunkce jako koktání, ale zároveň věštecký dar. Jelikož mi tam kolegové Mrázik s Janoušou běhají jako dvě myši, udělal jsem z toho Vaškovy vidiny.

A co divadelní postavy v inscenacích Divadla na Jezerce, kde působíte od roku 2012?

V představení Já, François Villon hrají samé hajzly a tlustou Margot – krčmářku dělající striptýz. V Dardě mám roli Jindřicha Dardy, nenesitelného manžela na zabít. V Goldflamových poetických, lehce nostalgických Komediantech představuji herce Vaclíkovského, což je hrozný děvkař a chvástal, hraje se to samo. V Hubačově Generálce jsem generálem Bertrendem. Hrozně zajímavá práce, pro mě divadelní exotika, neklasičtější divadlo, jaké jsem nikdy předtím nedělal. V commedii dell'arte Tři v tom hrají Capitana, používám tam potrhle fóry a improvizaci.

Jakou z filmových rolí máte nejraději?

Hrozně mě bavil Milouš v Saturninovi. Ale bylo mi osmadvacet a hrál jsem osmnáctiletého mladíka, takže jsem se musel dvakrát denně holit, až jsem krvácel. Rány mi pak zakrývali make-upem. Učil tance, to bylo krásné natáčení s režisérem Jirešem. Co měly tyto filmy společného? Zjistil jsem, že opravdové hvězdy vůbec nemají potřebu být protivné. Ať už to byl Lipský, Lasica, nebo Jireš.

Televizní diváci vás mohou desátým rokem sledovat v seriálu Ulice na Nově. Vzal jste tuhle práci, abyste uživil rodinu, nebo vám role otce Tomáše Jordána přirostla od prvního okamžiku k srdci? Přijal jsem tu roli, jelikož neumím říct „ne“. Možná znáte větu: „Když řeknu ne, mám pocit viny.“ Nejdřív

ve jsem to odřekl, rozváděl jsem se a chtěl jsem mít čas na rodinu. Pak jsem se sešel s režisérem Kleinem. Řekl mi, že je to obrovská příležitost. Nedokázal jsem ho z očí do očí odmítnout. Ulice jako seriál má své meze, jež nikdy nepřekročí, ale z hlediska hereckého řemesla je pro mne natáčení velkou školou.

Moderoval jste dětský pořad Pomáhejme si, jste patron soutěže Brána k druhým, v níž se oceňují dobré skutky dětí a mládeže. Pěstovali ve vás rodiče altruismus již od narození?

To nevím, já měl pocit, že rodiče mě nevychovali, nebo tak, že jsem to nepoznal. Jako malý jsem se často cítil jako outsider. Děti mě ale nešikanovaly, smály se mi, byl jsem třídni šašek. Toužil jsem být jako ony, stejně pořádný, normální a umět matiku. Nedařilo se to léta. V pubertě mě provokovali všichni dokonalí, namyšlení spolužáci a vždycky jsem dokázal říct něco, co narušilo jejich sebestotu. Začal jsem cítit se všemi outsidery, ať to byli staří lidé, zraněná

zvířata, nebo mentálně postižení. Pak jsem přestal ubližovat sebestým klukům. Zjistil jsem, že bych spíš měl zapracovat na sobě. Jako lidi jsme to někým dotáhli jediné díky solidaritě. Je dokázané, že společnost je na tom i ekonomicky lépe tam, kde se dodržují morální zásady a lidé si pomáhají.

Občanské sdružení Letní dům pečuje o děti v dětských domovech. Jaký je váš příspěvek této neziskové organizaci?

Podporuji Letní dům finančně a jsem ve výboru. Když je nějaká komunitní akce, tak ji moderuji nebo udělám program pro děti. Na sociálně-terapeutický pobyt jedu občas i s rodinou, jelikož děti z dětských domovů zajímá, jak to v běžné rodině chodí. Jednou tyto děti přijely na pobyt do Prahy a bydlely u mě. V rodinném domku jsme měli asi deset romských holek od pěti do osmnácti let a skoro stejný počet terapeutů. Holky byly až přehnaně pořádné, upravené, uklízely nejen po sobě, ale i po mně. Možná že je to součástí výchovy v dětském domově, nebo

se nějakou věc, co chybí, člověk snaží nahradit zvýšenou péčí o pořádek. Neustále se ptaly, jak to máme v rodině, musel jsem jim ukazovat alba, když jsem byl malý. Nepoučoval jsem je, jenom jsem říkal: „Tady jsem s rodiči, zde, když jsem se ještě pokakával.“ Byly z toho fascinované.

Moderujete pořad Dvanáct ve dvanáct. Každý den pět minut po poledni rozezní Dvojku Českého rozhlasu. Uvádíte v něm písničky, k nimž vyprávíte příběhy. Píšete si scénář, nebo improvizujete?

Scénář si připravuji i několik hodin. Hledám zajímavosti na internetu, k tomu si vymyslím vlastní postřehy a nápady. Jednou jsem si přeložil text a do kousku písně jsem ho říkal jako melodram.

Děti vás mohou již více než dva roky poslouchat v pořadu Klub Rádía Junior. Vysílá se každý večer v devatenáct hodin na vlnách Dvojky Českého rozhlasu, ale také na digitální stanici Rádio Junior. Je pořad výjimečný tím, že do něj volají dětská posluchači své dotazy?

To nevím, možná jsou i jiné takové pořady. Snažím se výjimečnost zajistit výběrem hostů. Kdysi jsem v České televizi moderoval pořad Pomáhejme si, do nového dětského kanálu Děčko se ale nevešel. Trochu si to vynahrazuji v Klubu Rádía Junior. Zvu si hosty z neziskových organizací, zajímavé lidi s handicapem. Byl u mne třeba nevidomý zvukař Pavel Musil, natáčel publikace pro nadaci Mluvicí kniha. Myslím, že jsem prvním moderátorem, který si jako hosta pozval neslyšícího pedagoga Jaroslava Milicha učícího neslyšící děti.

Váš projev za mikrofonem není podbízivý ani libvívý, je spíše hravý a nekonvenční. Jsou legrácky vaší přirozeností, či jsou výsledkem

Foto Martin Paikbrok

„Vždycky jsem chtěl být lékařem. Až na Gymnáziu Botičská, kde bylo rozšířené vyučování biologie a chemie, jsem se rozhodl pro herectví.“

toho, jak vás za dvacet šest let vchovala Ypsilononka?

Ypsilononka se na mně a mém projevu jistě podepsala, ale budou to i roky zkušenosti s moderováním v Rádiu Golem, s prací s dětmi v televizi. Nehledě na společná vystoupení pro děti, na nichž spolupracuji s Magdalenou Reifovou. Zrovna teď máme nově, jmenuje se Jak František s Petrem a Majdou zachránili divadlo.

Ve studiu se často mluví o postavě Ušouna Rušouna. Jak se tento maskot do vysílání Rádía Junior dostal, co vše vám provádí a co podnikáte, abyste ho zkontrolovali?

Ke mně si vlézt nedovolí, já bych ho hnal! Ale škodí, kde může, je to takový rozhlasový šotek. A má hlas. A plyšovou podobu. Nechci nikoho obviňovat, ale za jeho výskyt na Rádíu Junior může naše paní šéfová Zora, která včas nepřijala opatření, naopak Rušouna hájila!

V rozhovoru pro Rodinu DNES jste uvedl, že doma zaléváte toaletu dešťovou vodou...

Je v sudu na dvorku, kam chodím s kýblem. To, co člověku trvá zlomek vteřiny zmáčknutím tlačítka, mi trvá deset minut. Takže spalují přebytečnou energii uloženou v podkožním tuku!

Foto Martin Pešáček

„V židovství je kromě mystiky i strašně moc práce a povinností, ale hlavně moudrosti. A také bolesti.“

Ekologicky se angažujete i veřejně. Jste v petičním výboru Za dobrý zákon o Národním parku Šumava. Jeho petici již podepsalo více než čtyřicet tři tisíc lidí. Co myslíte, bude se na Šumavě stavět?

Jsou tam strašně tlaky a velké peníze propojené s politikou. Podnikatelé tam mají pozemky, pánové Dlouhý, Zahradník, Zimola tlačí na to, aby tam bylo ochrany co nejméně. Šumava jako národní park ale přinese daleko větší zisk z turistického ruchu místnímu obyvatelstvu.

Máte vůbec čas na svoje děti? Šestnáctiletá Hanka a sedmnáctiletý Jonáš z prvního manželství s Danou Blockmans žijí v Bruselu. Nejradší bych, kdyby se Hanka s Jonášem pohybovali maximálně pět kilometrů od domu. Mají ale naštěstí docela hodně prázdnin, každé dva měsíce sem jezdí zhruba na týden.

S Jiřinou máte šestiletého Eliáše a pětiletého Benjaminu. Jak vycházejí se svými staršími sourozenci?

Velmi dobře. Velké děti mě a Jiřinku nutily, ať si honem pořídíme malé dítě. Vztah mezi Jonášem a Hankou nebyl harmonický. Měl jsem je tu v Praze dva roky, když se narodil Eliáš. Pro Jiřinku to bylo najednou z nuly na tři. Ale velké děti měly Eliáše rády, byly schopné porvat se o to, kdo ho bude hlídat a uspávat. To dalo celou rodinu dohromady.

Hrajete s vaší ženou Jiřinou i mimo Ypsilononku?

Hráli jsme v Machovi a Šebestově. Jiřinka má úžasné nápady a schopnost improvizace, navíc umí pracovat s loutkami, aby ožily, což já neumím. Tak aspoň zpívám různé dětské písničky.

Doplňujete se vzájemně i v domácnosti?

Nemáme to rozdělené podle tradičních rolí. Většinou vařím, pečou a Jiřinka se stará o úklid, praní a auto. Pak se dělíme o to, kdo a kdy bude s dětmi.

Máte velký pracovní záprah. Jak ho s dovršením padesátky zvládáte?

Jsem úplně vyčerpaný. Nestíhám. Budu se muset vážně zamyslet, jestli je možné dělat všechny věci dohromady.

■ Ester Gerová, publicistka

VICTOR HUGO

Bídničci

radoslav brzobohatý
v roli jeana valjeana

Dramatizace světoznámého příběhu uprchlého trestance Jeana Valjeana z Francie 19. století

Hrají:
Radoslav Brzobohatý
Jan Šťastný
Vladimír Brabec
Jiří Plachý
Miluše Šplechtová
Simona Stašová
Eduard Cupák
Antonín Molčík
Martin Růžek
Jana Paulová
a mnozí další

4 hodiny 4 minuty • CD mp3 299 Kč

Rozhlasová nahrávka z roku 1992 v režii Jiřího Horčíčky

www.radioteka.cz